Toimintakertomus

2024

Sisällys

Sosnet-verkostoyhteistyö vuonna 2024 1
Peruskoulutus 3
Yhteistyöopinnot 6
Jatkuva oppiminen 9
Erikoistumiskoulutus 10
Tohtorikoulutus 12
Kansainvälinen toiminta 13
Tutkimusyhteistyö 14
Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttamistoiminta 15
Verkoston johtoryhmä 16
Rahoitus 18

Sosnet-verkostoyhteistyö vuonna 2024

Sosnet on valtakunnallisesti ja kansainvälisesti tärkeä sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden edistäjä. Verkostossa kehitetään ja organisoidaan koulutusta hyödyntäen jäsenyliopistojen erityisosaamista. Yhteisesti asetettujen tavoitteiden ja toiminnan kautta nostetaan koulutuksen laatua sekä toimitaan tehokkaasti ja koordinoidusti sosiaalityön koulutukselle ja tutkimukselle tärkeiden asioiden parissa.

Sosiaalityön yliopistojen yhteistyö vakiintui viralliseksi verkostoyhteistyöksi, kun vuonna 1999 perustettiin Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto Sosnet. Verkoston tehtävänä on valtakunnallisena yhteistyönä:

- Edistää peruskoulutukseen liittyvää yhteistyötä
- Tuottaa yhteistyössä verkkopohjaisia opetusratkaisuja
- Kehittää sosiaalityön koulutusta ja sen laatua
- Järjestää sosiaalityön erikoistumiskoulutusta
- Toteuttaa valtakunnallista tohtorikoulutusta
- Parantaa tutkimuksen kansainvälistymistä
- Tehdä tutkimusyhteistyötä.

Toimintaa johtaa johtoryhmä, jossa on professoriedustaja jokaisesta yliopistosta. Puheenjohtajana toimi professori Aini Pehkonen Itä-Suomen yliopistosta. Lapin yliopistossa koordinaatiosta vastasi professori Merja Laitinen ja koulutuspäällikkö Sanna Lähteinen. 1.12.2024 Sanna Lähteisen sijaisuudessa aloitti Vera Fiorentino. Yhteistyöopintojen koordinaattoreina toimivat Mari Suonio (50 %) vastuualueenaan Sosnetin valtakunnalliset yhteistyöopinnot ja Heli Tiirola (50 %) vastuualueenaan tohtorikoulutusyhteistyö ja käytännön opetuksen ohjaajakoulutus. Verkoston tehtäväalueilla toimi kahdeksan työvaliokuntaa. Sosiaalityön kevätseminaari toteutettiin kaksipäiväisenä seminaarina 16.–17.5.2024 Helsingissä. Teemana oli *Sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen paikka muuttuvassa yhteiskunnassa*, ja päivien puheenvuoroissa käsiteltiin sosiaalityötä mm. politiikan, tekoälyn ja valintakoeuudistuksen näkökulmista.

SOTEKO-hankkeen myötä käynnistyneessä sosiaalityön peruskoulutuksen kehittämisessä siirryttiin opetussuunnitelmien yhteiseen tarkasteluun. Verkosto valmisteli opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitushakuun hakemuksen Sosiaalityön maisteriopintoihin valmistavat opinnot sosionomeille. Hankkeessa kehitettäisiin ja pilotoitaisiin alakohtaisen opetussuunnitelmatyönpohjalta sosiaalityön maisteriopintoihin valmistavaa kansallista opintokokonaisuutta sosionomeille. Peruskoulutuksen kehittämiseksi tarvittavan tietopohjan vahvistamiseksi Helsingin ja Turun yliopistojen toteuttamassa hankkeessa kerättiin valtakunnallisesti toisena vuonna peräkkäin kattava kyselyaineisto sosiaalityön uusilta opiskelijoilta. Valtakunnallisilla verkkokursseilla jatkettiin ristiinopiskelun periaatteiden käyttöönottoa ja kehittämistä opintotarjonnan ollessa varsin vakiintunutta. Erikoissosiaalityöntekijän koulutuksessa toteutettiin opiskelijavalinnat Opintopolussa Hyvinvointipalvelujen ja Lapsi-, nuoriso- ja perhesosiaalityön Lastensuojelun opintosuunalla. Sosnetin toimintarahoituksen turvin KY Tuula Kostiaisen toteuttama jatkuvan oppimisen selvitys julkaistiin Sosnetin julkaisusarjassa. Tohtorikoulutusyhteistyötä tehtiin vakiintuneesti edelleen toteuttamalla yhdessä tapahtumia ja opetusta väitöskirjatutkijoille sekä edistämällä kansainvälistymistä. Verkostoyhteistyön pohjalta rakentuneelle sosiaalipalveluiden monitieteiselle tohtoripilotille myönnettiin 34 väitöskirjatutkijan paikkaa.

Sosnetin perussopimuksen mukaan yliopistot osallistuvat verkoston rahoitukseen keskenään samansuuruisilla osuuksilla. Rahoitus sovitaan tulossopimuskausittain ja rahoituksen käyttö raportoidaan vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä. Vuosi 2024 oli kuluvan tulossopimuskauden viimeinen vuosi. Verkostossa neuvoteltiin ja sovittiin tulossopimuskauden 2025–2028 rahoituksesta.

Peruskoulutus

Kehitetään ja linjataan sosiaalityön peruskoulutuksen sisällöllisiä ja rakenteellisia ratkaisuja valtakunnallisena yhteistyönä. Tiivistetään entisestään yhteistyötä verkko-opetuksen kehittämisessä ja toteuttamisessa.

Vuonna 2024 verkoston peruskoulutusyhteistyö keskittyi Sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutuksen kehittäminen (SOTEKO) -hankkeen myötä Sosnetissa käynnistyneeseen peruskoulutuksen kehittämiseen ja valtakunnallisen yhtenäisyyden edistämiseen, joihin liittyvistä kysymyksistä Sosnetissa vastasi SOTEKO-työryhmä, Sosnetin koordinaattori Sanna Lähteinen ja Anna-Maija Pyykönen, Itä-Suomen yliopistosta. Valmistelussa siirryttiin syksyn 2024 aikana opetussuunnitelmatyöhön, jossa luonnosteltiin hankkeessa tunnistettujen osaamisalueiden pohjalta mallia sosionomien (AMK) siirtymisen sujuvoittamiseksi sosiaalityön maisterikoulutukseen. Verkosto valmisteli opetus- ja kulttuuriministeriön hankehakuun rahoitushakemuksen Sosiaalityön maisteriopintoihin valmistavat opinnot sosionomeille. Pilotointiin osallistuvat Itä-Suomen, Jyväskylän ja Tampereen yliopistot, jotka valmistelevat yhteisen opetussuunnitelman SOTEKO-hankkeessa tunnistettujen osaamistarpeiden (teoreettiset, tutkimukselliset ja juridiset opinnot sekä käytännönopetus) pohjalta opintokokonaisuuden (n. 40 op).

Keskeisenä yhteistyöalueena olevan valtakunnallisen verkko-opetuksen osalta jatkettiin yhteistyöopintojen (ns. ristiinopiskelu) toteuttamista sosiaalityön tieteenalakohtaisen sopimuksen mukaisesti. Yliopistot tarjosivat runsaasti uusia opintojaksoja yhteiseen verkko-opetustarjontaan. Verkko-opetukseen kiinnittyvä yhteistyö on kuvattu tässä toimintakertomuksessa omana kokonaisuutenaan (ks. luku *Yhteistyöopinnot*).

Verkostossa peruskoulutusyhteistyöstä vastaa Sosnetin johtoryhmä yhdessä peruskoulutuksen työvaliokunnan kanssa. Työvaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, ja sen puheenjohtajana toimi yliopistonlehtori Riitta-Liisa Kinni Itä-Suomen yliopistosta ja uutena puheenjohtajana aloitti marraskuussa Sanni Salonen Turun yliopistosta. Sosnetin SOTEKO-työryhmä kokoontui kolme kertaa ja opetussuunnitelmatyötä koordinoiva pilotoivien yliopistojen edustajat yhteensä viisi kertaa.

Opiskelijavalinnat

Sosnetin yliopistot ovat kehittäneet ja toteuttaneet valintayhteistyötä vuodesta 2005 alkaen. Vuonna 2009 käynnistynyt yhteisvalinta on mahdollistanut valintoihin liittyvän päällekkäisen työn karsimisen, valintakokeen systemaattisen kehittämisen sekä sosiaalityön koulutuksen ja alan profiilin kehittämisen valtakunnallisesti. Vuonna 2021 käynnistettiin maisterivalinnan osalta yhteisvalinta viiden hakukohteen yhteistyönä. Sosiaalityön yhteisvalintojen koordinaattorin tehtäviä hoiti KM Ida Kröger Itä-Suomen yliopistossa. Valintaperusteista, valinnan periaatteista ja yksiköiden keskinäisestä työnjaosta sovittiin yliopistojen keskinäisessä yhteistyössä. Sosiaalityön yhteisvalinnassa on seurattu tiiviisti yliopistojen yhteisen opiskelijavalintahankkeen toimintaa ja valmistelun etenemistä. Asiasta on keskusteltu sosiaalityön koulutuksen näkökulmasta yhteisvalinnan ohjausryhmässä sekä myös Sosnetin johtoryhmässä. Sosiaalityön yhteisvalinta on myös omalta osaltaan ottanut kantaa ja ollut mukana kom-

mentoimassa hankkeen esittämiä avauksia. Valtakunnallisen valintahankkeen valintakoevalintauudistuksen myötä sosiaalityön yhteisvalinnan hakukohteet ovat mukana uudessa valtakunnallisessa valintakokeessa G, joka järjestetään ensimmäistä kertaa keväällä 2025.

Sosiaalityön yhteisvalinta osallistui näytteilleasettajana kolmatta kertaa Studia-messuille 26.11.-27.11.2024. Messuilla sosiaalityön yhteisvalintaa edusti yhteisvalinnan koordinaattorin lisäksi kaksi sosiaalityön opiskelijaa Tampereen ja Turun yliopistoista. Messuilla vieraili kahden päivän aikana yhteensä yli 15 200 kävijää, joista suurin osa oli abiturientteja, lukiolaisia sekä opinto-ohjaajia. Sosiaalityön messupisteellä vieraili paljon alasta kiinnostuneita 2. asteen opiskelijoita sekä opinto-ohjaajia. Sosiaalityön koulutuksen tarjoamia monipuolisia työllistymismahdollisuuksia ei tunneta hyvin. Messupisteellä vierailijoita kiinnosti myös kovasti erot sosiaalityön koulutuksen sekä sosionomi (AMK) -koulutuksen välillä.

Sosiaalityön yhteisvalinnan ohjausryhmässä tunnistettiin keväällä 2023 tarve sosiaalityön koulutuksen markkinoinnin kehittämiselle ja erityisesti ensikertalaisten hakijoiden määrän kasvattamiselle. Koulutuksen tunnettuuden ja houkuttelevuuden kehittämiseksi perustettiin markkinointityöryhmä, johon jokainen yhteisvalinnan yliopisto nimesi 1–2 edustajaa. Markkinointityöryhmässä työstettiin markkinointiyhteistyötä TikTok-sossujen kanssa ja TikTok-sossut tuottivat sosiaalityön yhteisvalinnalle kaksi sosiaalityön koulutuksen markkinointivideota, jotka julkaistiin marraskuussa 2024 sosiaalityön yhteisvalinnan nettisivuilla. Lisäksi TikTok-sossut julkaisivat marraskuussa 2024 omalla TikTok-tilillään lyhyet sosiaalityön markkinointivideot. TikTok-sossut tuottavat vielä yhden markkinointivideon, joka julkaistaan ennen kevään 2025 hakuaikaa.

Sosiaalityön valintakokeen valmistelun ja tarkastamisen vastuuyliopistona toimi vuonna 2024 Tampereen yliopisto. Valtakunnallisen valintojen kehittämishankkeen uudistuksen myötä, sosiaalityön yhteisvalinnan hakukohteet ovat keväällä 2025 mukana yliopistojen valintakokeessa G. Sosiaalityön yhteisvalinnan ohjausryhmässä nimettiin sosiaalityön koulutuksen edustaja valintakoetyöryhmään G. Valintakoetyöryhmä G aloitti työskentelyn syyskuussa 2024.

Vuonna 2024 toteutettiin neljättä kertaa sosiaalityön maisterivalinnan yhteisvalinta Itä-Suomen, Jyväskylän, Lapin ja Turun yliopistojen sekä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kesken. Yhteisvalintaan liittyvistä yksityiskohdista ja työnjaosta neuvoteltiin yliopistojen kesken Itä-Suomen yliopiston vastatessa koordinaatiosta. Vuoden 2025 maisterivalinnan valintaperusteet hyväksyttiin yliopistojen tiedekunnissa syys-lokakuussa 2024.

Aloituspaikat ja valmistuneet

Sosnet kerää vuosittain yliopistoilta sosiaalityön koulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden ja valmistuneiden maistereiden määrät, koska näitä tietoja ei ole saatu Vipusesta. Koulutuksen volyymi kasvoi merkittävästi 2010-luvun aikana yliopistojen tekemien aloituspaikkalisäysten ohella valtion lisärahoituksen turvin. Viimeisimmät lisäykset tehtiin vuosina 2020–2022 opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistoille myöntämien koronapandemiaan liittyneiden koulutuslaajennusten sekä vuoden 2021 lopussa hyväksytyn lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitukseen sisältyneen sosiaalityön koulutuksen laajentamistavoitteen myötä. Viiden Sosnetin yliopiston tulossopimukseen 2021–2024 sisältyy kirjaus koulutustarjonnan suuntaamisesta vahvemmin sosiaalityön koulutukseen.

Aiemmin tehtyjen aloituspaikkalisäysten päättymisen jälkeen sosiaalityön opiskelupaikkoja oli tarjolla edellisvuotta vähemmän. Kuitenkin valintaperusteisiin sisältyneiden tasapistesääntöjen vuoksi opiskelijoita otettiin jonkin verran aloituspaikkoja enemmän. Lisäksi opiskelijamäärää nosti Itä-Suomen yliopiston Joensuussa toteuttama ESR-rahoitteinen maisterikoulutushanke, johon otettiin kertaluonteinen 25 opiskelijan sisäänotto. Kaiken kaikkiaan vuonna 2024 sosiaalityön koulutuksen aloitti yhteensä 537 uutta tutkinto-opiskelijaa, jossa tapahtui hienoista nousua edellisvuoden huippulukeman (522) jälkeen.

Sosiaalityö pääaineena valmistuneiden yhteiskunta- tai valtiotieteiden maistereiden määrässä tapahtui edellisvuoden lukuun (386) nähden kasvua valmistuneiden määrän ollessa valtakunnallisesti yhteensä 483 maisteria. Lukumäärä on toiseksi korkein sosiaalityön koulutuksen historiassa. Valmistuneiden määrä kiihtyi erityisesti loppuvuoden aikana Valviran tarkennettuaan tilapäisenä sosiaalityöntekijänä toimimisen edellytyksiä, mikä sai monen opiskelijan kiirehtimään opintojensa loppuunsaattamista. Valmistuneiden korkeassa määrässä näkyy myös aiempien vuosien korkeat uusien aloituspaikkojen määrät.

Edellisen viiden vuoden (2019–2023) keskiarvo valmistuneiden osalta on 383 maisteria ja edellisen kymmenen vuoden (2014–2023) 362 maisteria vuodessa.

Oheisessa taulukossa on esitetty sosiaalityön tutkintokoulutuksen aloituspaikkojen ja valmistuneiden maistereiden määrän kehitys valtakunnallisesti vuosina 2014–2024.

	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Uudet aloituspaikat	471	527	415	391	470	523	463	498	582	522	537
Valmistuneet maisterit YTM/VTM sosiaalityö pääaineena	334	319	348	334	362	362	416	420	333	386	483

Käytännönopetuksen kehittäminen

Sosnetissa vuonna 2019 tehtyjen linjausten ja *Sosiaalityön käytännönopetuksen osaamistavoitteet ja oppimisen arviointikriteerit* -julkaisun pohjalta tavoitteena on ollut kehittää edelleen valtakunnallisessa yhteistyössä sosiaalityön käytännönopetusta sekä pyrkiä luomaan edellytyksiä sille, että sosiaalityöstä valmistuvat opiskelijat saavat eri yliopistoista yhtä korkeatasoista osaamista sosiaalityöntekijän vaativissa ja monipuolisissa tehtävissä toimimiseen.

Yliopistot ovat yhteistyössä valmistelleet yhteisen valtakunnallisen koulutuksen *Sosiaalityön käytännön opetuksen ohjaajakoulutus* (5 op). Keväällä 2024 päättyi kolmas ja syksyllä alkoi neljäs toteutus. Sosnet-verkoston yliopistot ovat yhteistyössä tuottaneet sisältöjä DigiCampus.fi-alustalla sijaitsevaan opintojaksoon. Toteutuksessa on huomioitu myös ruotsinkielisen koulutuksen tarpeet. Koulutuksen kolmannen verkkototeutuksen vastuuopettajana toimi Tuula Kaitsaari Turun yliopistosta ja neljännessä toteutuksessa Elisa Rainerma Jyväskylän yliopistosta. Kolmannen toteutuksen koulutuksen suoritti 28 opiskelijaa ja neljännen toteutuksen aloitti 41 opiskelijaa syksyllä 2024. Koulutuksissa on huomioitu se, että koulutukseen osallistujia on eri puolilta Suomea. Oppimisalustaa uudistettiin syksyn 2024 aikana Sosnetin määrärahalla.

Verkostossa on tunnistettu tarve kokoontua säännöllisesti käytännön opetuksen ajankohtaisten asioiden äärellä. Keväällä 2023 sovittiin sosiaalityön yliopistoyksijöiden henkilöstölle avoimista ns. Sosnetin Käytäntökollektiivin tapaamisista, joita pidetään säännöllisesti kaksi kertaa lukuvuosittain. Vuoden aikana Käytäntökollektiivin tapaamisissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, kuten mm. hyvinvointialueille siirtymää, sopimusten uudistamista, aiempien opintojen ja työkokemuksen hyväksilukukäytäntöjä, opiskelijoiden harjoittelupaikkojen saamista, sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12§:n muuttamista, käytännön opetuksen ohjaajakoulutuksen kehittämistä, sekä opetuksessa havaittuja haasteellisia tilanteita ja niihin liittyviä ratkaisuja. Käytäntökollektiivi on osoittautunut tarpeelliseksi käytännön opetuksen kehittämisessä valtakunnallisesti erityisesti huomioiden hyvinvointialueiden muodostuvat rakenteet, yliopistojen yhtenäisten linjausten sopimisessa sekä myös yliopistojen uuden henkilöstön perehdyttämisessä käytännön opetuksen perinteisiin ja sisällöllisiin kysymyksiin.

Ammattitaidon selvittäminen

Osana sosiaalihuollon ammattihenkilöiden toiminnan asianmukaisuuden valvontaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) voi tarvittaessa määrätä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatilliset tiedot ja taidot selvitettäväksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaisesti. Asian äärellä työskenneltiin tiiviisti Valviran sosiaalihuollon valvontaosaston sekä Sosnetin A*mmattitaidon selvittämisen työvaliokunnan* yhteistyönä vuosina 2018–2019, jolloin valmisteltiin prosessikuvaus ja sisällöt sosiaalityöntekijän ammattitaidon selvittämiseksi. Yhteistyön tuloksena valmistui yliopistojen asiantuntija-arvioinnin tueksi tarkoitettu julkaisu *Sosiaalityöntekijän ammattitaidon arviointi asiakasturvallisuuden näkökulmasta*, jossa on kuvattu niitä ammatillisia tietoja ja taitoja, jotka sosiaalityöntekijällä tulee olla yliopistokoulutuksensa pohjalta. Julkaisun tavoitteena on myös tehdä näkyväksi ammattihenkilöille ja heidän työnantajilleen sosiaalityöntekijöiden yliopistokoulutuksen pohjalta edellytettävää osaamista. Julkaisu on saatavilla Sosnetin verkkosivuilla osoitteessa https://www.sosnet.fi/FI/Sosnet/Julkaisut

Sosnetin edustajana sosiaali- ja terveysministeriön Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian ja toimeenpanosuunnitelman 2022–2026 seurantaryhmässä toimivat professori Timo Toikko ja professori Aini Pehkonen Itä-Suomen yliopistosta 31.12.2026 saakka.

Yhteistyöopinnot

Sosnetin tavoitteena on tiivistää opetusyhteistyötä kaikilla sosiaalityön koulutuksen tasoilla verkkovälitteisten ratkaisujen turvin. Yhteistyön tavoitteena on aikaansaada synergiaetuja, lisätä verkko-opetuksen ja monimuoto-opetuksen määrää sekä sujuvoittaa opiskelijoiden opintojen etenemistä.

Verkko-opetuksen yhteistyön tukena on yhteistyöopintojen koordinaattori (50 %) ja verkko-opetuksen työvaliokunta. Yhteistyöopintojen koordinaattorina toimi yliopisto-opettaja Mari Suonio Itä-Suomen yliopistosta. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimi Erna Törmälehto Tampereen yliopiston Porin yksiköstä lukuvuoden loppuun saakka ja elokuusta 2024 alkaen Leena Leinonen Itä-Suomen yliopistosta. Vuoden aikana järjestettiin seitsemän työvaliokunnan kokousta. Sosnetin verkkosivut ja Facebook-sivu toimivat verkoston julkisina tiedotuskanavina yliopistoille ja opiskelijoille.

Opetusyhteistyö ja oppimateriaalit

Lukuvuoden 2023–2024 aikana järjestettiin 19 valtakunnallista verkkokurssia Sosnetin yhteistyöopintojen tarjonnassa (lukuvuonna 22–23 yhteensä 18 kurssia). Kursseja oli tarjonnassa jokaisesta yliopistosta ja opettajia oli kursseilla yhteensä 32.

Sosnetin yhteistyöopinnoissa tarjolla olevan opintojakson suoritti yhteensä 1027 opiskelijaa (lukuvuonna 22–23 yht. 875 opiskelijaa), joiden suorituksista kertyi yhteensä 5 131 opintopistettä (lukuvuonna 22–23 yht. 4 351 op). Noin 35 % suoritetuista opintopisteistä toteutui ristiinopiskeluna yliopistojen välillä. Tämä luku on pienentynyt vuosittain, joka kertoo erityisesti siitä, että yhteistyöopintoina tarjonnassa olevat opintojaksot ovat tiiviisti osa järjestävien yliopistojen tutkintorakennetta.

Oheisessa taulukossa on eritelty kursseittain ja yliopistoittain suoritetut opintopisteet:

Kurssin nimi, opintopisteet ja toteuttajayliopisto(t)	**HY**	**UEF**	**JY**	**LaY**	**TAU**	**TY**	**YHT.**
Adoptio ja sosiaalityö (5op, Hy; Jy)	40	25	20	15	20	15	**135**
Digitalisoituvat ja verkostoituvat sosiaali- ja terveyspalvelut (5op, UEF, Ty)	5	110	0	10	25	35	**185**
Global Perspectives in Social Work (5op, UEF)	0	405	10	5	0	0	**420**
Johdatus asiakas- ja potilasturvallisuuden perusteisiin (5op, UEF)	5	195	10	5	0	5	**220**
Laadukas ja turvallinen toimintakulttuuri (5op, UEF)	5	30	5	0	15	0	**55**
Lastensuojelu II (5op, Tay)	5	25	15	25	35	40	**145**
Lähisuhdeväkivalta ja sen ammatillinen kohtaaminen (5op, Jy, Ty)	25	130	170	25	75	75	**500**
Nordic Welfare State Models (5op, Hy)	65	0	5	30	0	0	**100**
Rakenteellinen sosiaalityö (5op, Jy, Lay)	20	55	130	140	55	5	**405**
Rakenteellinen vammaissosiaalityö (5op, UEF)	15	175	10	10	15	10	**235**
Riippuvuusongelmat ja mielenterveys (5op, UEF)	50	315	50	45	55	60	**575**
Rikosseuraamukset - asiakkaan, asiakastyön ja tutkimuksen näkökulmia (5op, Tay)	10	60	20	40	80	35	**245**
Romanit Suomessa ja Euroopassa (3-5op, Ty)	8	68	15	15	30	55	**191**
Siirtolaisuuden ja moninaisuuden kysymyksiä sosiaalityössä (5op, Ty, Jy, Hy)	40	45	50	20	45	35	**235**
Sosiaalityö ja intersektionaalisuus (5op, Lay)	0	5	0	35	20	0	**60**
Social Work in Ecosocial Transition (5op, Jy)	5	15	295	10	0	0	**325**
Taloussosiaalityö (5op, Hy, Jy, Ty)	35	60	95	20	20	65	**295**
Toimijuus vammaissosiaalityössä (5op, Lay)	15	60	45	75	25	10	**230**
Tiedolla johtaminen ja muutos sosiaalityössä (5op, Lay)	5	20	35	475	20	20	**575**
YHTEENSÄ	**353**	**1798**	**980**	**1000**	**535**	**465**	**5131**

Suoritettujen opintopisteiden määrä nousi lähes 800 opintopisteellä, jota selittää edellistä vuotta suurempi tarjonta. Ristiinopiskeluna suoritettavien opintopisteiden suhteellinen määrä laski hieman ja opintojaksojen keskeytyksiä oli jonkin verran enemmän kuin aiemmin. Myös järjestävien yliopistojen opiskelijoiden suhteellinen määrä on kasvanut.

Opintojaksot *Johdatus asiakas- ja potilasturvallisuuden perusteisiin* ja *Laadukas ja turvallinen toimintakulttuuri* ovat Itä-Suomen yliopistossa osa monitieteistä opintokokonaisuutta ja suorituksiin on laskettu vain tutkinto-opiskelijoiden suoritukset (kokonaisuus tarjolla myös avoimessa yliopistossa).

Yliopistojen ja korkeakoulujen puitesopimukseen perustuvaa ristiinopiskelua (yhteistyöopinnot) toteutettiin kaikilla opintojaksoilla (määräaikaisten opinto-oikeuksien myöntäminen muista yliopistoista tuleville opiskelijoille). Niissä opintojaksoissa, joilla on useampi kuin yksi toteuttava yliopisto, muiden yliopistojen opiskelijoiden jako määräaikaisten opinto-oikeuksien osalta tapahtuu opettajien työnjaon mukaisesti. Yliopisto- tai opintojaksokohtaiset opiskelijakiintiöt olivat pääsääntöisesti riittäviä.

Sosnetin verkko-opetusyhteistyössä toteutettiin kiinteästi tutkintorakenteeseen hyödynnettävänä materiaalina *Lastensuojelun perusteet* (5 op). Materiaalia on hyödyntänyt neljä yliopistoa ja Moodle-alustalla oli vuoden 2024 lopussa 461 opiskelijaa. Toiminnassa jatkettiin ristiinopiskelun tuomien opintohallinnollisten käytäntöjen edelleen kehittämistä yhteistyössä yliopistojen kanssa ja seurattiin tiiviisti ristiinopiskelupalvelun käyttöönoton mahdollisuuksia ja valmistelun etenemistä yliopistoissa. Sosnetin tarjoamana, yliopistojen vaihto-opiskelijoille tarjolla olevana opintojaksona *Introduction to Social Work in Finland* (5 op) oli käytössä kolmessa yliopistossa. Lisäksi vaihto-opiskelijat suorittivat eri yliopistoista Helsingin yliopiston tarjonnassa olevaa *Nordic Welfare State Models* (5 op) -opintojaksoa. Englanninkielisenä opetuksena oli tarjonnassa kolme opintojaksoja. Lisäksi kolme muuta materiaalia oli yliopistoissa hyödynnettävänä joko DigiCampus Moodle -oppimisalustalla tai yliopistojen omissa Moodle-ympäristöissä.

Oppimateriaalien kehittäminen, opetusmuodot ja pedagogiikka

Yhteistyöopintojen koordinaattorin tehtävänä on ollut tukea opettajia opintojaksojen kehittämisessä ja toimia tiiviisti yhteistyössä opettajien kanssa hoitaen kurssien käytännön järjestelyjä. Vuonna 2024 yhteistyöopintojen koordinaattorin työtehtävät ovat painottuneet edelleen ristiinopiskelun myötä opintohallintoon ja verkoston yliopistoissa opintohallinnon kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Vuoden 2024 aikana Sosnet kohdensi määrärahaa oppimateriaalien kehittämistä varten. Sanni Pakarinen toimi 1.9.-31.12.2024 opetusavustajana (20 %) oppimateriaalien kehittämisessä. Työtehtävänä on ollut rakentaa ja päivittää SOSNET verkoston DigiCampus-alustan koulutus- ja materiaalipohjilla. Lisäksi hän on toiminut teknisenä tukena, osallistunut palavereihin ja tuonut tärkeää opiskelijanäkökulmaa kurssialustojen ja materiaalien saavutettavuuden kontekstissa.

Määrärahaa kohdennettiin *lastensuojelun perusteiden*, yhteistyöopintojen *johtamisen opintojakson* ja *Introduction to Social Work in Finland* –opintojakson päivityksiin sekä uutena *Kompleksisuus sosiaalityössä* -oppimateriaalin toteuttamiseen. Kompleksisuus sosiaalityössä -oppimateriaali on kohdennettu erityisesti aineopintojen vaiheeseen tukemaan käytäntö 2 –opintojaksoa ja aineopintojen vai-

heessa tehtäviä asiakastyöhön liittyviä opintoja. Määrärahaa käytettiin erityisesti oppiaineen ulkopuolisten luennoitsijoiden luentopalkkioihin, luentojen tekstityksiin sekä Sanni Pakarisen työresurssiin materiaalien työstämisessä. Syksyn –24 aikana tuotettiin noin 30 uutta luentotallennetta.

Digipalvelulain mukaisesti opintojaksojen saavutettavuuteen kiinnitettiin edelleen huomiota ja tarkennettiin opintojaksojen saavutettavuutta. Lisäksi yhdenmukaistettiin Sosnetin opintojaksojen ja oppimateriaalien ilmettä ja rakennetta.

Jatkuva oppiminen

Sosnetissa on tunnistettu tarve sosiaalityön jatkuvan oppimisen kehittämiseen kansallisen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategian ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudelleenrakentumisen kehyksessä. Toteutettu sosiaalityön jatkuvan oppimisen selvitys viitoittaa Sosnetissa erityisesti erikoistumiskoulutuksen ja yhteistyöopintojen kehittämistä tulevina vuosina.

Selvityksen toteutus

Vuonna 2024 valmistui Sosnetin toteuttama jatkuvan oppimisen selvitysraportti. Jatkuvan oppimisen selvittäminen perustui tarpeeseen selkeyttää uudelleenrakentuvan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän (hyvinvointi- ja yhteistyöalueet) myötä sosiaalityöntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämisen ja uudistamisen kysymyksiä jatkuvan oppimisen ja erityisesti yliopistojen oman toimijuuden näkökulmista.

Tavoitteena oli erityisesti jatkuvan oppimisen käsitteen avaaminen sekä sen toteutuksen ja rakenteiden nykytilan kartoitus yliopistoissa ja hyvinvointialueiden koulutustarpeiden tarkastelu. Selvitys kohdistettiin ensisijaisesti laillistettujen sosiaalityöntekijöiden jatkuvaan oppimiseen ja koulutukseen. Selvityksen toteutti KT Tuula Kostiainen Tampereen yliopistosta. Loppuraporttiin voi tutustua täällä: https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/66033

Selvityksen esiin nostamia kysymyksiä

Kansallinen sosiaali- ja terveysalan koulutuksen strategia edellyttää korkeakoulututkintoa täydentävän jatkuvan koulutuksen kehittämistä. Nykyinen yliopistollinen koulutustarjonta sosiaalityöntekijöiden osaamisen kehittämiseksi on kaukana strategisten tavoitteiden toteutumisesta. Yliopistoilla on hyvin laaja avoimen yliopiston sosiaalityön opetusresursseja sitova sosiaalityön perus- ja aineopintojen tarjonta, joka ei kuitenkaan palvele laillistettuja sosiaalityöntekijöitä. Perustutkintokoulutuksen jälkeinen sosiaalityöspesifi koulutus painottuu erikoistumiskoulutukseen. Yliopistoissa on hyvin vähän tarjolla muuta sosiaalityön koulutusta. Maksulliseen koulutukseen osallistumista rajoittaa julkisen sektorin rahoituksen niukkuus.

Tarvetta on jatkuvan oppimisen tarjonnalle, joka asettuisi maisteri- ja erikoistumiskoulutuksen väliin. Selvityksessä esiin nousseista osaamis- ja koulutustarpeista osa kohdistuu erityisesti sosiaalityöspesifiin osaamiseen ja osa monialaiseen osaamiseen. Osa esitetyistä koulutustarpeista ja vaativan osaamisen erityisalueista sisältyvät nykyisten erikoissosiaalityöntekijän koulutusten teema-alueille. Kysymykseksi nousee, voidaanko nykyiseen opetustarjontaan sisällyttää esitettyjä tarpeita ja onko vapaasti valittavien moduulien tarjoaminen mahdollista sekä muodostuuko koulutustarpeista kokonaan uusia erikoisaloja. Sosiaalityön jatkuva oppiminen näyttäytyy moninaisena niin rahoituskanavien kuin myös mahdollisten tulevaisuuden toteutusmuotojen osalta. Hyvinvointialueiden rooli koulutusten toteuttajana asettaa omat haasteensa siinä, millaisissa rakenteissa jatkuvaa oppimista jatkossa toteutetaan.

Erikoistumiskoulutus

Sosnet on vakiinnuttanut nykymuotoisen yliopistojen yhteistyönä järjestettävän erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen osaksi yliopistoja ja sosiaalityön käytännön kenttää. Yliopistojen tiiviissä yhteistyössä valmistellaan koulutuksen jatkumisedellytyksiä, kehitetään työelämäyhteistyötä ja arvioidaan toteutuneita koulutuksia.

Yliopistoverkoston yhteistyönä toteuttaman erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen (70 op) voi suorittaa työn ohessa opiskellen 2,5 vuoden aikana seuraavilla sosiaalityön erikoisaloilla:

- *Aikuissosiaalityö ja sosiaalinen kuntoutus*
- *Hyvinvointipalvelut*
- *Lapsi-, nuoriso- ja perhesosiaalityö*
- *Rakenteellinen sosiaalityö.*

Valtakunnallinen koulutusyhteistyö perustuu kunkin erikoisalan koulutuksen järjestämisestä laadittuun Sosnetin yliopistojen allekirjoittamaan perussopimukseen, joiden lisäksi on valmisteltu tarpeen mukaan järjestäjä- ja toteuttajayliopistojen sekä koordinaatioyliopistona toimivan Lapin yliopiston kesken erikoisalakohtaiset koulutuksen toteuttamissopimukset.

Erikoistumiskoulutuksen valtakunnallisen yhtenäisyyden turvaamisessa ja koulutuksen kehittämisessä keskeinen merkitys on Sosnetin erikoistumiskoulutuksen työvaliokunnalla, jossa on edustaja kultakin erikoisalalta yliopistoittain. Puheenjohtajana vuonna 2024 toimi koulutusasiantuntija, YTT Tuija Eronen Tampereen yliopistosta ja 1.8.2014 alkaen yliopistonlehtori Eveliina Heino Helsingin ylipistosta. Työvaliokunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. erikoistumiskoulutuksen kehittämiseen, järjestämiseen ja rahoitukseen liittyviä asioita sekä erikoisalojen koulutuksen sisältöihin, opetussuunnitelmiin ja valintaperusteisiin tehtäviä uudistuksia, muita erikoisalojen koulutuksen ajankohtaisia asioita ja jatkuvan oppimisen selvitystä.

Sosnet viestii erikoistumiskoulutuksesta laajalti omilla verkkosivuillaan ja Facebook-sivulla. Koulutuksesta tiedotettiin alan sidosryhmiä, ammattiliitto Talentian lehdessä sekä Facebookin Sosiaalityön uraverkostossa, jossa on lähes 3000 sosiaalityöntekijää ja alan tutkinto-opiskelijaa.

Koulutuksen jatkuvuus ja yliopistojen yhteistyö

Erikoissosiaalityöntekijän koulutuksella on vakiintunut rahoitusperusta. Aluehallintovirasto maksaa yliopistolle valtion koulutuskorvauksena 19 000 euroa valmistunutta erikoissosiaalityöntekijää kohti. Opiskelijoille koulutus on maksutonta. Yliopistojen vuonna 2019 allekirjoittama puitesopimus mahdollistaa korvauksen jakamisen yliopistojen yhteistyönä toteutettavista koulutuksista toteuttajayliopistolle ja erikoistumiskoulutuksen koordinaatioyliopistolle. Lisäksi erikoistumiskoulutuksessa suoritetut opintopisteet huomioidaan yliopistojen rahoitusmallissa. Koulutuksesta voidaan rekrytoida potentiaalisia sosiaalityön väitöskirjatutkijoita.

Vakiintuneen rahoitusperustan myötä erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen aloituspaikkoja on pystytty hallitusti kasvattamaan kaikilla erikoisaloilla. Tämän lisäksi Lapsi-, perhe- ja nuorisososiaalityön aloituspaikat voitiin kaksinkertaistaa sen jälkeen, kun erikoisalan toteutus eriytettiin opiskelijoilta ja työelämästä saadun palautteen pohjalta kahteen opintosuuntaan: *1) Lastensuojelu* ja *2) Lapsiperhe- ja nuorisososiaalityö*. Kummassakin toteutuksessa järjestäjäyliopistoina toimii kaksi yliopistoa.

Sosnet on perinteisesti kerännyt koulutuksen loppupalautteen yhteisellä Webpropol-lomakkeella kaikkien erikoisalojen opiskelijoilta. Palautetta hyödynnetään uusien koulutusryhmien koulutusten sisältöjen ja pedagogisen toteutuksen valmistelussa. Vuonna 2024 kyselyyn vastasivat opintonsa päättäneet Hyvinvointipalvelujen ja Lastensuojelun opiskelijat.

Koulutuksen toteutus ja opiskelijavalinnat

Toimintavuoden aikana erikoissosiaalityöntekijän koulutus (70 op) oli käynnissä kaikilla neljällä sosiaalityön erikoisalalla. Koulutuksen järjestämisessä tehdään yhteistyötä yliopistojen välillä siten, että kussakin toteutuksessa on 1–2 järjestäjäyliopistoa, joiden ohella koulutuksen toteutukseen voi osallistua myös muita yliopistoja.

Hyvinvointipalvelujen erikoisalan järjestäjäyliopistoina toimivat Helsingin ja Itä-Suomen yliopistot. Aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen vastuuyliopisto on Lapin yliopisto, jonka lisäksi toteuttajayliopistoina ovat Tampereen ja Turun yliopistot. Lapsi-, nuoriso- ja perhesosiaalityön Lastensuojelun opintosuunnan järjestäjäyliopistoina ovat Helsingin ja Tampereen yliopistot sekä Lapsiperhe- ja nuorisosisaalityön opintosuunnassa Itä-Suomen ja Turun yliopistot. Jyväskylän yliopisto vastaa Rakenteellisen sosiaalityön erikoisalasta.

Erikoistumiskoulutus koostui kaikilla neljällä erikoisalalla pääsääntöisesti neljä kertaa vuodessa järjestettävistä kaksipäiväisistä kontaktiopetusjaksoista, jotka pandemian hiljalleen väistyessä on pidetty jälleen lähiopetuksena kampuksella ja opetussuunnitelmaan kirjattujen toteutusmuojen mukaisesti myös etätoteutuksina ja verkkokursseina. Kontaktiopetuksen ohella opiskelijat tekivät itsenäisiä oppimistehtäviä ja valmistelivat lopputyötä.

Lapsi-, nuoriso- ja perhesosiaalityön erikoisalan Lastensuojelun opintosuunnalla aloitti yhteensä 32 opiskelijaa Helsingin ja Tampereen yliopistoissa. Hyvinvointipalvelujen erikoisalalla aloitti yhteensä 32 opiskelijaa Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoissa. Erikoisalojen koulutukset toteutetaan kahden yliopiston välillä ristiinopiskeluna. Valtakunnallinen erikoisalojen yhteinen opiskelijahaku herätti runsaasti kiinnostusta, sillä vain noin puolet hakijoista voitiin hyväksyä koulutukseen. Koulutuksen maksuttomuuden myötä hakijamäärät ovat lisääntyneet olennaisesti kaikilla erikoisaloilla.

Tohtorikoulutus

Toteutetaan valtakunnallista tohtorikoulutusyhteistyötä sosiaalityön tohtorikoulutuksen tehokkuuden lisäämiseksi, tason nostamiseksi sekä alan tutkimuksen kansainvälistymisen edistämiseksi.

Tohtorikoulutusyhteistyön tukena on yhteistyöopintojen koordinaattori (50 %) ja tohtorikoulutus- ja tutkimusyhteistyön työvaliokunta. Yhteistyöopintojen koordinaattorina toimi yliopistonlehtori Heli Tiirola Itä-Suomen yliopistosta. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimi Hanna Kara Helsingin yliopistosta. Vuoden aikana järjestettiin kuusi työvaliokunnan kokousta.

Toiminta

Vuonna 2024 jatkettiin työtä tohtorikoulutusyhteistyön uudelleenorganisoitumisen toteuttamisessa, jossa tärkeässä roolissa on ollut Tohtorikoulutus- ja tutkimusyhteistyön työvaliokunta.

Yliopistojen yhteisessä käytössä 5 opintopisteen laajuinen materiaali *Sosiaalityön tutkimuksen teoriat*. Kokonaisuus on ollut tarjolla väitöskirjatutkijoille niin, että kukin yliopisto vastaa itse oman yliopiston opiskelijoiden suorituksista. Vuoden 2024 lopussa alustalla oli 42 väitöskirjatutkijaa yhteensä kaikista yliopistoista. Syksyllä 2024 alusta päivitettiin, sen ulkoasua parannettiin ja opintojakso muokattiin toteutettavaksi myös englanniksi tavoitteen tarjota sitä myös kansainvälisten opiskelijoiden käyttöön.

Helmikuussa 2024 järjestettiin kolmas sosiaalityön tutkimuksen päivien prekonferenssi (2 op) sosiaalityön väitöskirjatutkijoille Tampereella. Prekonferenssin teemana oli *Poliittisuus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen sosiaalityön tutkimuksessa,* ja siihen ilmoittautui 22 väitöskirjatutkijaa, joista muutama jäi pois sairastumisen ja lakko- ja ratahäiriöiden vuoksi. Prekonferenssi järjestettiin kaksikielisesti suomen ja englannin kielillä osin hybriditoteutuksena.

Sosiaalityön väitöskirjatutkjoille tarkoitettuja Teams-kahvitilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana viisi kertaa. Vertaiskeskustelujen lisäksi tilaisuuksissa tehtiin ratkaisukeskeisiä- ja työnohjauksellisia harjoituksia. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 20 osallistujaa. Sosiaalityön tohtorikoulutusinfo järjestettiin kolmannen kerran huhtikuun lopussa. Infoon osallistui noin 80 sosiaalityön tohtorikoulutuksesta kiinnostunutta ja tilaisuudessa oli esittelyt tohtorikoulutuksesta jokaisesta Sosnetin yliopistosta. Marraskuussa 2024 järjestettiin webinaari aiheesta *Raskaiden aiheiden tutkimus* yhteistyössä Sosiaalityön tutkimuksen seuran kanssa. Webinaarissa oli noin 20 osallistujaa. Webinaari järjestettiin kaksikielisenä suomeksi ja englanniksi.

Facebook-ryhmä *Sosnet/Sosiaalityön tohtorikoulutettavat ja mentorit/Doctoral students* toimii keskusteluryhmänä, joka tarjoaa tietoja ja vertaisryhmän sosiaalityön tohtoriopinnoista. Vuoden 2024 lopussa ryhmässä oli 108 jäsentä.

Sosiaalityön pääaineesta valmistui vuoden 2024 aikana yhteensä 17 tohtoria. Sosiaalityön alan väitösten tiedot on koottu Sosnetin sivuille https://www.sosnet.fi/FI/Tohtorikoulutus/Valmistuneet-vaitoskirjat

Kansainvälisyyden edistäminen

Sosnetin tohtorikoulutusyhteistyössä kantavana periaatteena on ollut toiminta suomen, ruotsin ja englannin kielellä sekä kansainvälisyyden edistäminen.

Keskeisen osan tohtorikoulutuksen kansainvälisestä yhteistyöstä muodostaa *The Nordic-Baltic Doctoral Network in Social Work* (NBSW) -verkoston toimintaan osallistumisesta. NBSW-verkoston koordinaatioryhmässä Suomea edusti professori Helena Blomberg-Kroll Helsingin yliopistosta.

NBSW-verkosto järjestää vuosittain kesäkoulun. Vuoden 2024 kesäkoulu järjestettiin elokuussa Aalborgin yliopistossa Tanskassa teemalla *Research about and with people in vulnerable positions.* Suomalaisia yliopistoja vuoden 2024 kesäkoulussa edusti yhteensä kuusi tohtorikoulutettavaa. Sosnet tuki matkakustannuksissa verkoston yliopistoista osallistuvaa kolme väitöskirjatutkijaa sekä korvasi kesäkoulussa opetustehtävissä olleiden kahden opettajan matkakustannukset.

Kansainvälinen toiminta

Verkostossa työskennellään tiiviisti sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisten yhteyksien rakentamiseksi, kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi. Tavoitteena on koota yksiköiden kansainvälisiä yhteyksiä ja toimia tehokkaasti alan kehittämiseksi. Kansainvälisen toiminnan painopisteenä on erityisesti yhteistyö Pohjoismaiden, Baltian ja Kiinan suuntaan.

Kansainvälisiin asioihin liittyvää yhteistyötä valmistellaan yhtäältä verkoston johtoryhmässä, mutta myös *Kansainvälisen yhteistyön työvaliokunnassa* ja *Ulkomaisten tutkintojen työvaliokunnassa*. Sosnet osallistui tiiviisti The Nordic-Baltic Doctoral Network in Social Work -tohtorikoulutusverkoston toimintaan, joka on kuvattu tämän toimintakertomuksen luvussa *Tohtorikoulutusyhteistyö*.

Sosnet teki yhteistyötä Talentian ja sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston kanssa kansainvälisen sosiaalityön päivän järjestelyissä 19.3.2024. Seminaarin teemana oli *Buen vivir – aineksia hyvään sosiaalialan työhön*, ja se järjestettiin sosiaalityöntekijöille, opettajille ja tutkijoille sekä opiskelijoille avoimena webinaarina. Webinaarissa puhujina olivat yliopistonlehtori Maija Mänttäri-van der Kuip Jyväskylän yliopistosta, henkilöstön kehittämispäällikkö Carita Lepikonmäki Keski-Suomen hyvinvointialueelta, asiantuntijapsykologi Simo Levanto Ilmarisesta, opiskelijatoiminnan koordinaattori Saana Landgrén ja erityisasiantuntija Heidi Pekkarinen Talentiasta. Sosionomiopiskelija, puheenjohtaja Mio Kortelainen Opiskelijoiden liikuntaliitosta ja sosiaalityöntekijä, väitöskirjatutkija Rosa Karjalainen Rikosseuraamuslaitokselta ja Tampereen yliopistosta. Webinaariin osallistui opiskelijoita ja henkilökuntaa kaikista Sosnetin yliopistoista sekä käytännön sosiaalityöntekijöitä ja muita sidosryhmien edustajia.

Verkoston edustajat kansainvälisissä tehtävissä

Suomalaisten yliopistojen edustajia toimii sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisten järjestöjen toiminnassa. Järjestöjen ajankohtaisista asioista tiedotettiin erityisesti kansainvälisen yhteistyön työvaliokunnan kautta.

Pohjoismaisessa sosiaalityön koulujen järjestössä (NASSW) edustajana toimii yliopistonlehtori Camilla Granholm Turun yliopistosta ja Matilda Wrede-Jäntti Helsingin yliopistosta.
Professori Mona Livholts Helsingin yliopistosta puolestaan toimi Sosnetin nimeämänä edustajana eurooppalaisen sosiaalityön koulujen järjestön EASSW:n hallituksessa. Livholts toimii myös järjestön sihteerinä. Apulaisprofessori Minna Zechner Helsingin yliopistosta toimi Sosnetin nimeämänä edustajana sosiaalityön koulujen maailmanjärjestö IASSW:n Board of Directorsin jäsenenä.

Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustaminen

Sosnet on vuodesta 2004 alkaen laatinut asiantuntijalausuntoja ulkomailla suoritettujen, sosiaalityöntekijän pätevyyden tuottaneiden tutkintojen vastaavuudesta suomalaiseen sosiaalityön koulutukseen. Asiantuntijalausunnossa tehtävänä on määritellä hakijalle suomalaiseen sosiaalityöntekijän kelpoisuuteen edellytettävän sopeutumisajan kesto ja sille vaihtoehtoisen kelpoisuuskokeen keskeinen sisältö ja laajuus. Sosiaalihuollon ammattihenkilölain myötä viranomaistehtävät siirtyivät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviralle vuonna 2016. Samalla käytännöt uudistettiin vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä.

Ulkomailla suoritettuja sosiaalityöntekijän koulutuksia koskevista asiantuntijalausunnoista vastaa Sosnetissa Ulkomaisten tutkintojen työvaliokunta, jonka puheenjohtajana vuonna 2024 toimi professori Laura Kalliomaa-Puha Tampereen yliopistosta. Työvaliokunta kokoontui kuusi kertaa ja valmisteli yhteensä 16 lausuntoa. Valvira maksaa verkostolle lausunnoista asiantuntijapalkkion.

Lapin yliopisto vastaa kelpoisuuskokeiden opintohallinnollisista ja maksuihin liittyvistä kysymyksistä sekä kelpoisuuskokeen suorittajien ohjauksesta ja neuvonnasta. Kelpoisuuskokeiden kolmen eri aihealueiden kokeiden suunnittelusta ja tarkastamisesta vastasivat puolestaan verkostossa tehdyn työnjaon pohjalta erikseen sovitut yliopistot. Kokeen suorituspaikkakuntia vuonna 2024 olivat kaikki Sosnetin yliopistot. Kelpoisuuskokeita suoritti vuoden 2024 aikana yhteensä kolme henkilöä, joille Valvira oli tehnyt ehdollisen tunnustamispäätöksen.

Tutkimusyhteistyö

Tulossopimuskaudella tutkimusyhteistyön tiivistäminen sekä sosiaalityön tutkimuksen edistäminen on keskeinen verkoston yhteistyön alue. Sosiaalityön tutkimukseen liittyvä yhteistyö kiinnittyy tutkimuksen valtakunnalliseen suuntaamiseen, yksiköissä tehtävän tutkimuksen profiloimiseen sekä konkreettisen tutkimusyhteistyön rakentamiseen.

Sosnet-yhteistyössä tutkimukseen liittyvät tehtävät ovat vahvistuneet merkittävästi viime vuosien aikana. Sosiaalityön tutkimuksen rahoitus ja sitä kautta tuotetun tutkimuksen määrä ja myös Sosnetin yliopistoyksiköiden konkreettinen tutkimusyhteistyö ovat kasvaneet huomattavasti. Verkoston tutkimusyhteistyö nivoutuu tiiviisti tohtorikoulutusyhteistyöhön, jota on kuvattu edellä tässä toimintakertomuksessa.

Sosiaalihuoltolakiin tehdyt muutokset ovat mahdollistaneet yliopistotasoisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksen. Vuodesta 2020 lähtien sosiaali- ja terveysministeriö on mahdollistanut yhteensä kuusi rahoituskierrosta sosiaalityön yliopistotasoisille tutkimushankkeille. Rahoituksesta on rahoitettu yhteensä lähes 50 tutkimushanketta, joissa kaikissa Sosiaalityön yliopistoyksiköt ovat olleet keskeisessä roolissa.

Sosnetin nimeämänä edustajana sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa valtakunnallisen sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmässä on ollut professori Aila-Leena Matthiesin Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksesta ja hänen varajäsenenään yliopistotutkija Jarkko Rasinkankaan Turun yliopistosta. Loppuvuodesta 2024 seuraavalle nelivuotiskaudelle 2025–2028 sosiaalityön tutkimuksen valtakunnalliseen arviointiryhmään nimettiin Sosnetin edustajina dekaani, professori Sari Rissanen Itä-Suomen yliopistosta. Jarkko Rasinkangas jatkaa arviointiryhmän varajäsenenä.

Verkostoyhteistyönä ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa on jatkettu aktiivista vaikuttamistyötä sosiaalihuollon yliopistollisten koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämisen rakenteiden mahdollistamiseksi. Sosiaalityön yliopistotutkimuksen valtion rahoitus tarjoaa kokonaan uudenlaiset edellytykset sosiaalityön yliopistotasoisen tutkimuksen ja tutkimusperustaisten työkäytäntöjen vahvistamiselle, mikä on tärkeää myös sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnallisen ja rakenteellisen uudistumisen ja integraation kannalta hyvinvointialueiden käynnistettyään toimintansa. Yliopistojen kesken on vaihdettu tietoja ja vaikutettu aktiivisesti hyvinvointialueiden ja yliopistojen yhteisten vakanssien saamiseksi eri yliopistojen alueella.

Vuonna 2024 on jatkettu edellisenä vuonna käynnistynyttä kolmen yliopiston yhteistyönä toteutettavaa sosiaalityön väitöskirjojen empiiristä tutkimusta. Tutkimusryhmään kuuluvat Hanna Kara, Sanna Lähteinen, Piia Puurunen ja Mari Suonion, ja se otti tarkasteluun kaikki vuosina 2008–2023 valmistuneet sosiaalityön väitöskirjat.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttamistoiminta

Sosnet pyrkii toimimaan aktiivisesti yhteistyössä sidosryhmien ja muiden toimijoiden kanssa vaikuttaakseen sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen kannalta keskeisiin asioihin ja niiden kehittymiseen. Yhteiskunnallinen vuorovaikutus on luonnollinen osa verkoston toimintaa. Verkostoyhteistyön kautta voidaan tehostaa yhteistä vaikuttamista ja tehdä sen osalta myös työnjakoa.

Sosnetilla on valtakunnallisesti yhteistyösuhteet kaikkiin keskeisiin alan koulutusta ja käytäntöjä ohjaaviin sidosryhmiin ja viranomaisiin, kuten opetus- ja kulttuuriministeriöön, sosiaali- ja terveysministeriöön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen, Valviraan, sosiaalialan ammattikorkeakouluihin, ammattijärjestö Talentiaan, sosiaalialan osaamiskeskuksiin, Sosiaalityön tutkimuksen seuraan ja Psykonetiin.

Verkoston toiminnan kehittämisen ytimessä on viime vuosien aikana olut verkoston viestintään ja vaikuttamiseen liittyvän toiminnan systemaattisempi kehittäminen, josta vastaavat yhteistyössä Sosnetin johtoryhmä ja Vaikuttamisen työvaliokunta. Työvaliokunta tapasi vuoden 2024 aikana viisi kertaa, ja sen puheenjohtajana toimi yliopistonlehtori yliopistonlehtori Maija Mänttäri-van der Kuip Jyväskylän yliopistosta ja syksystä 2024 alkaen yliopistonopettaja Sinikka Forsman Tampereen yliopistosta.

Verkosto valmisteli vuoden 2024 aikana kuusi asiantuntijalausuntoa lakiuudistuksista ja muista sosiaalityötä ja sen koulutusta ja tutkimusta koskevista kehittämishankkeista. Lisäksi työstettiin sosiaali- ja terveysministeriön lainsäädäntötyön tueksi materiaalia sosiaalityön koulutuksesta, erityisesti avoimessa yliopistoissa ja sivuaineena suoritettavista sosiaalityön perus- ja aineopinnoista. Sosnetin laatimat lausunnot ja muu materiaali ovat tutustuttavissa Sosnetin verkkosivuilla: https://www.sosnet.fi/FI/Sosnet/Lausunnot

Sosnet ylläpiti sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyösuhteita valtakunnallisesti alan keskeisiin sidosryhmiin tapaamalla sidosryhmien edustajia sekä järjestämällä yhteisiä verkkovälitteisiä tapaamisia alan toimijoiden kanssa yhteistyössä. Toimintavuoden aikana korostui poliittinen vaikuttamistyö, kun verkoston puheenjohtaja ja koordinaatioyliopisto tapasivat lainsäädännön valmistelutyön osalta eri puolueiden kansanedustajia ja muita edustajia. Puheenjohtaja ja koordinaatioyliopisto kutsuttiin kuultavaksi Sosiaali- ja terveystyövaliokunnan kokoukseen Lain sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (26.6.2015/817) 12 §:n (5.12.2024/740) valmisteluun liittyen.

Vaikuttamisen työvaliokunta julkaisi Januksen numerossa 2/2024 puheenvuoron otsikolla *Sosiaalityön koulutus portinvartijana sosiaalityöntekijän ammattiin.* Puheenvuorossa tarkasteltiin sitä, kuinka sosiaalityön koulutuksessa voidaan varmistaa, että opiskelemaan valitut henkilöt ovat alalle soveltuvia ja että heillä on valmistuessaan sosiaalityöntekijältä edellytettävät ammatilliset tiedot ja taidot.

Sosnetin vaikuttamisen työvaliokunta toimii vuonna 2020 perustetun *Sosiaalityön tiedeblogin* tukiryhmänä. Blogin tavoitteena on edistää sosiaalityön tutkimuksen ja tutkijoiden medianäkyvyyttä ja siten tutkimuksen käyttöä ja vaikuttavuutta yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Blogissa julkaistaan sosiaalityön tiedettä popularisoivia puheenvuoroja, jotka perustuvat esimerkiksi sosiaalityön empiiriseen tutkimukseen, sen teoreettisiin kysymyksiin tai käytännön ja teorian yhdistämiseen. Toimituskunnassa toimivat vuonna 2024 aktiivisesti Hanna Ristolainen Itä-Suomen yliopistosta, Hanna Kara Helsingin yliopistosta ja Sinikka Forsman Tampereen yliopistosta. Sosiaalityön tiedeblogissa julkaistiin vuoden 2024 aikana kolme blogijulkaisua. Sosiaalityön tiedeblogiin voi tutustua: https://sosiaalityontiedeblogi.home.blog/

Verkoston johtoryhmä

Verkoston toimintaa ohjaa johtoryhmä, jossa on edustus jokaisesta sosiaalityön koulutusyksiköstä. Johtoryhmän rooli ja tehtävät yliopistoverkostossa ovat:

- yliopistoverkoston toiminnan kehittämisestä vastaaminen (yleiset periaatteet ja käytännöt) sekä budjettivastuu
- toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman hyväksyminen
- esitysten valmistelu yliopistojen hallintoon
- yhteydenpito sidosryhmiin
- asiantuntijalausuntojen antaminen
- peruskoulutuksen yhteisten osa-alueiden kehittäminen
- erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen valtakunnallinen koordinointi, strateginen kehittäminen, seuranta ja arviointi
- tohtorikoulutusyhteistyön suunnittelu, seuranta ja arviointi.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimi Aini Pehkonen Itä-Suomen yliopistosta ja varapuheenjohtajana professori Heli Valokivi Jyväskylän yliopistosta. Johtoryhmään kuuluvat läsnäolo- ja puheoikeudella erikoistumiskoulutuksen edustajana varsinainen jäsen ja varajäsen. Johtoryhmän esittelijänä ja sihteerinä toimii koordinaatioyliopiston koulutuspäällikkö KM, YTM Sanna Lähteinen. Sosnetin johtoryhmässä toimivat vuonna 2024 seuraavat henkilöt:

Yliopisto	**Jäsen**	**Varajäsen**
HY Ruotsinkielinen koulutus	Maija Jäppinen Ilse Julkunen 31.7. saakka Helena Blomberg-Kroll 1.8. alkaen	Timo Harrikari Helena Blomberg-Kroll 31.7. saakka Matilda Wrede-Jäntti 1.8. alkaen
UEF	Aini Pehkonen	Riitta Vornanen
JY	Heli Valokivi	Aila-Leena Matthies 31.7. saakka Kati Turtiainen 1.8. alkaen
LaY	Merja Laitinen, koordinaatiovastaava	Sanna Hautala
TaY	Katja Kuusisto	Aino Ritala-Koskinen
TY	Johanna Kallio	Merja Anis
Erikoistumis-koulutuksen edustajina	Tuija Eronen 31.7. saakka Eveliina Heino 1.8. alkaen	Eveliina Heino 31.7. saakka Tuija Eronen 1.8. alkaen

Sosnetin johtoryhmä kokoontui seitsemän kertaa, joista kuusi kertaa etäkokouksena Teamsissa ja yksi kokous pidettiin sosiaalityön kevätseminaarin yhteydessä hybridikokouksena. Johtoryhmän kokouksissa käsiteltiin muun muassa seuraavia asioita:

- Verkostoyhteistyön strateginen ja operatiivinen suunnittelu sekä seuraavaan tulossopimuskauteen 2025–2028 valmistautuminen
- Johtoryhmän ja työvaliokuntien jäsenten nimeäminen
- Toimintakertomuksen ja verkoston toteutuneiden kustannusten hyväksyminen vuodelta 2023
- Verkoston budjetin tarkistaminen vuodelle 2024
- Sosnetin jatkuvan oppimisen selvityksen loppuraportti ja johtopäätökset
- Sosiaalityön koulutuspolkuhankkeen toteutus ja tulokset
- Erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen opetussuunnitelmia ja opiskelijavalintaperusteita koskevien esitysten hyväksyminen
- Verkoston valtakunnallisen yhteistyöopintojen tarjonnan hyväksyminen lukuvuodelle 2024–2025 ja rahoituksen kohdentaminen yhteisen opetuksen ja oppimateriaalien kehittämiseen

- Opintokokonaisuuden *Sosiaalityön täydentävät opinnot sosionomeille* valmistelun käynnistäminen ja opetus- ja kulttuuriministeriölle jätetyn hankehakemuksen valmistelusta päättäminen
- Sosiaalihuollon suositusten laatiminen
- Sosiaalihuollon ammattihenkilölain sijaistamispykälää koskevat muutokset
- Sosiaalialan osaamiskeskusten uudelleenorganisoituminen
- Sosiaalityön koulutuksen kansainvälisten järjestöjen asiat, erityisesti Pohjoismaisen järjestön tuleva puheenjohtajuuskausi
- Jäsenesitykset erilaisiin työryhmiin (mm. Sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmä, Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen asiantuntijaneuvosto) ja erilaiset yhteistyötä koskevat aloitteet
- Sosnetin lausuntojen valmistelu

Rahoitus

Sosnetin perussopimuksen mukaisesti jäsenyliopistot osoittavat vuosittain verkoston toimintaan yhtä suuren rahoitusosuuden, joka määritellään tulossopimuskausittain. Toimintaan osoitettujen rahojen käytöstä päättää verkoston johtoryhmä.

Sosnetin jäsenyliopistot osoittivat toimintarahoitusta verkoston toimintaan 18 000 euroa vuodessa vuosina 2021–2024. Tulossopimuskauden taloussuunnitelma hyväksyttiin kauden rahoitusneuvottelujen yhteydessä keväällä 2020. Siihen tehtiin tarpeenmukaiset tarkistukset Sosnetin johtoryhmän kokouksessa 14.12.2021.

Verkoston käytettävissä oleva rahoitus on koostunut yliopistojen toimintarahoitusten ohella Valviran ja Opetushallituksen maksamista palkkioista ulkomailla suoritettujen tutkintojen asiantuntijalausunnoista ja kelpoisuuskokeiden suorittamisesta (6 400 euroa vuonna 2024).

Toimintaa on toteutettu taloussuunnitelman 2021–2024 pohjalta siten, että merkittävä osa verkoston toimintarahoituksesta on suunnattu yhteistyöopintojen 100 % yliopistonopettajan tehtävään. Muita kustannuksia aiheuttivat mm. Nordic-Baltic kesäkoulu, tohtorikoulutusyhteistyö, kevätseminaari, yhteisten oppimateriaalien ja opetuksen kehittäminen, sosiaalityön koulutuksen markkinoinnin edistäminen, sosionomien opintopolun sujuvoittamisen valmistelu sekä verkostoyhteistyön välttämättömät hallinnolliset kustannukset.

Tulossopimuskauden 2021–2024 rahoitusta koskevalle projektille kertyi kuluja 105 444 euroa vuonna 2024. Talousraportit hyväksyttiin Sosnetin johtoryhmän kokouksessa 5.2.2025, jolloin oli nähtävillä myös projektien pääkirjaotteet.